

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování Českého jazyka a literatury s cíli v oblastech OSV a čtenářství

Název učební jednotky (téma)	Král
Stručná anotace učební jednotky	V hodině čtení žáci pracují s textem Zdeny Dvorské: Král. S postavou krále se děti setkávají již v mateřské škole, provází je celý život. Nyní se zamýšlejí a uvažují o tom, jaká vlastně osoba krále je. Hledají v textu nosnou myšlenku, vlastnosti krále. Dokončují větu: „ <i>Kdybych byl král, tak bych.....</i> “
Nutné předpoklady (Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).	
Časový rozsah učební jednotky	60 minut
Věk žáků (ročník)	4. ročník

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
Ano							Ano
Vyučovací obor(y)	Český jazyk a literatura						
Dlouhodobé cíle (Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)	—						
Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák zhodnotí svůj přínos při práci ve skupině. • Žák dokončí myšlenku prostřednictvím postavy krále a přednese ji před spolužáky. „Kdybych byl král, tak bych....“ • Žák přijme a plní roli ve skupině. • Žák dokáže vyjádřit svůj názor na postavu krále. • Žák zveřejní, zda se někdy choval jako král. <p>Čtenářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák shrne pro něj důležité informace o tématu. • Žák hlasitě výrazně čte. • Žák na základě čtení a poslechu porozumí textu. • Žák na základě práce s textem vytvoří charakteristiku krále. 						

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Cíle učební jednotky</p>	<p>Český jazyk a literatura</p> <p>RVP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. • Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.
<p>Hodnocení</p> <p>(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<p>Výstupy žáků:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na základě předchozích znalostí žáci shrnují a vybírají důležité informace v textu. Žáci tuto metodu ovládají. • Na základě rozdělení rolí ve skupině charakteristiku prezentují. • Žáci se sebehodnotí v kruhu (dodržují pravidla při práci v kruhu). • Žáci na základě pochopení textu samostatně uvažují a dokončí myšlenku věty.
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Seznámení se s tématem a cíli hodiny</p> <p>Hodina čtení začíná v komunitním kruhu rozhovorem o tom, kdo je to vlastně král.</p> <p>2. Práce s textem (15 min)</p> <p>Žáci se nejprve bez čtení textu pokusí odpovědět na otázky týkající se krále (Příloha A).</p> <p>Poté si sami ze svých řad vyberou žáky, kteří článek Zdeny Dvorské (Příloha B) výrazně přečtou. Zdůvodní, proč si vybrali právě tyto spolužáky.</p> <p>Následuje krátká řízená debata o králich – jaké krále znáš např. v současnosti, minulosti, v jakých pohádkách vystupuje král apod.</p> <p><i>Otázka:</i> „Jaké vlastnosti byste ocenili u krále?“</p> <p>Učitel zapisuje vlastnosti králů na tabuli. Další debata pokračuje směrem, kdy žáci vzpomínají, zda se někdy zachovali jako králové.</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Úryvky textu

Učitel pošle po kruhu krabičku (sáček apod.). Každý žák si vytáhne jeden srolovaný lísteček s úryvkem textu (Příloha C). Přitom může hrát potichu píseň např. Královské reggae či jiná píseň s tematikou krále (Audioukázka 1).

4. Práce ve skupinách (30 min)

Učitel dá pokyn: „Děti rozdělte se do skupin podle stejných textů, které si přečtete na svých lístečcích. Nesmíte mluvit, jenom číst.“

Text děti rozdělí do 6 pracovních skupin. Každá skupina bude pracovat na určeném pracovním místě.

Ve skupině si žáci rozdělí role. Pokud má skupina méně členů, někdo může mít i dvě role.

- *Tišítel* – dbá na dodržování pravidla hlasu na půl metru.
- *Časoměřič* – hlídá čas určený k práci.
- *Zapisovatel* – zapisuje výstupy skupiny.
- *Mluvčí* – prezentuje výstup skupiny.
- *Čtenář* – čte např. zadání.

Každá skupina podle pracovního listu (Příloha D) charakterizuje postavu krále na základě vyhledávání informací v článku. Děti mohou přidat i své postřehy.

5. Prezentace

S hotovou prací se skupina prostřednictvím svého mluvčího prezentuje v kruhu. Mluvčí mluví ke všem v kruhu, udržuje oční kontakt s posluchači, spolužáci ze skupiny mu pomáhají držet arch s prací.

Ostatní děti vyjádří názor společně s vyučujícím.

6. Reflexe skupinové práce

- Co vás napadá k fungování rolí během spolupráce ve vaší skupině?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Popište, jak jste si rozdělili role.
- Jak jste byli spokojeni se svou rolí při spolupráci?
- Ukažte na škále od 1 do 10 (na ruku), jakou měrou jste přispěli k výsledku skupinové práce.

7. Práce s textem (15 min)

Po dokončení prezentací si žáci v kruhu vezmou původní text (Příloha B) a sednou si do výukového kruhu.

Nyní, když text již znají, celý článek přečtou ještě jednou. Zaměří na výrazné, hlasité čtení. Každý žák přečte jednu větu z článku, tak jak jdou za sebou. Není nutné, aby vyučující děti vyvolával.

8. Dokončení věty

Na závěr děti dostanou lísteček s nedokončenou větou (některým stačí pracovat ústně):

„Kdybych byl král, tak bych...“

Dokončení věty prezentují v kruhu.

9. Zadání úkolu

„Každý si vyberte jeden způsob královského chování a zkuste se tak chovat celý týden k někomu ze třídy.“

Seznam příloh

Příloha A – Otázky

Příloha B – Text *Král*

Příloha C – Texty pro rozdělení do skupin

Příloha D – Pracovní list

 Audioukázka 1 – Královské reggae

JANÁČKOVÁ, Zita. *Čítanka pro 4. ročník*. Brno : Nová škola, 2009. 179 s. ISBN 978-80-7289-324-9.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Vladimíra Poláčková ZŠ Liberec Lesní 575/12, 460 01 Liberec 1</p>
<p style="text-align: center;">Závěrečná sebereflexe učitele (následuje po odučení učební jednotky)</p>	
<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).</p>	<p>Velmi se projevily a hladkému průběhu hodiny napomohly čtenářské návyky dětí (čtení po větách, dělení do skupin, kruh, dodržování pravidel při práci ve skupině, tvoření charakteristiky). Odměnou byl zájem a chování dětí.</p> <p>Při práci ve skupině děti pracovaly na velký arch papíru (zhruba A3). Každá skupina měla jeden arch a jinou barvu fixu.</p>
<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>Je nutné dětem zdůraznit, že charakteristika musí být vypracována z celého textu Z. Dvorské – Král.</p> <p>Po rozdělení do skupin je lepší dětem připomenout, aby lístečky s úryvky odložily zpět do krabice.</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>Hodinu bych vedla stejně.</p> <p>Na tuto hodinu navazovaly centra aktivit s názvem Královská centra, ve kterých děti s tématem král pracovaly důkladněji, např. přemýšlely nad tím, kdo je jejich král, vyráběly královské trůny a dorty, dramatizovaly povídky o králich, počítaly, kolik let uplynulo od jejich narození a úmrtí, navštívily Pražský hrad.</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Otázky – Král

<p style="text-align: center;">Otázky – Král</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Jak vypadá?➤ Na čem král sedí?➤ Kde král bydlí?➤ Co král dělá?➤ Jaký král je oblíbený?	<p style="text-align: center;">Otázky – Král</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Jak vypadá?➤ Na čem král sedí?➤ Kde král bydlí?➤ Co král dělá?➤ Jaký král je oblíbený?
<p style="text-align: center;">Otázky – Král</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Jak vypadá?➤ Na čem král sedí?➤ Kde král bydlí?➤ Co král dělá?➤ Jaký král je oblíbený?	<p style="text-align: center;">Otázky – Král</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Jak vypadá?➤ Na čem král sedí?➤ Kde král bydlí?➤ Co král dělá?➤ Jaký král je oblíbený?

Král

Zdena Dvorská

Jak vypadá?

Obyčejně bývá starý a vousatý, ale jsou i králové docela mladí. Každý král nosí korunu, hermelín, jablko a žezlo. Koruna je vlastně nejparádnější čepice na světě. Bývá ze zlata, má ozdoby z drahokamů a je těžká. Hermelín je bílý kožíšek z hranostajů, který nosí lehce přehozený přes ramena. Protože hranostajové mají černý ocásek, jsou na hermelínu tu a tam černé tečky. Jablko král drží v jedné ruce. Je celé ze zlata. Žezlo král svírá v druhé ruce. Je zlaté a bohatě zdobené.

Na čem král sedí?

Královská židle se jmenuje trůn. Čím bohatší je král, tím nádhernější je jeho trůn.

Kde král bydlí?

Královské obydlí se jmenuje hrad. Stojí na kopci a je obklopen hradbami. Hradby jsou mohutné zdi a mají chránit hrad před nepřítelem. Hrad má mnoho oken, schodů, sálů, komor a komnat. V některé komnatě se spí, v jiné hoduje, v jiné jsou poklady, v další obrazy, jinde zase kopí a meče. Hrad má také kuchyně, spižírny, stáje, sýpky a komůrky pro služebníky. Pod hradem jsou hluboká sklepení a hladomorna. Každý hrad má nádvoří, kde se pořádají královské slavnosti.

Co král dělá?

Král vládne a panuje. Někdy se musí také podívat mezi lid. Často to dělá v přestrojení a tajně, aby si poslechl, co si lidé o něm povídají. Král také jezdí na lov. Jen tak, pro zábavu. Někdy také na lovu zabloudí.

Jaký král je oblíbený?

Moudrý, rozvážný, dobrosrdečný a starostlivý. Hodný král pečuje o všechny lidi. V takovém království se všem žije opravdu královsky.

(Z knihy: JANÁČKOVÁ, Zita. *Čítanka pro 4. ročník*)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úryvky pro rozdělení do skupin

Každý král nosí korunu, jablko a žezlo. Koruna je vlastně nejparádnější čepice na hlavě.

Královská židle se jmenuje trůn. Čím bohatší je král, tím nádhernější je jeho trůn.

Stojí na kopci a je obklopen hradbami.

Hradby jsou mohutné zdi a mají chránit hrad před nepřítelem.

Král vládne a panuje. Někdy se musí také podívat mezi lid.

Hodný král pečuje o všechny lidi. V takovém království se žije opravdu královsky.

Každý král nosí korunu, jablko a žezlo. Koruna je vlastně nejparádnější čepice na hlavě.

Královská židle se jmenuje trůn. Čím bohatší je král, tím nádhernější je jeho trůn.

Stojí na kopci a je obklopen hradbami.

Hradby jsou mohutné zdi a mají chránit hrad před nepřítelem.

Král vládne a panuje. Někdy se musí také podívat mezi lid.

Hodný král pečuje o všechny lidi. V takovém království se žije opravdu královsky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní list – charakteristika krále

.....
Název (podstatné jméno)

.....
Popis (jaký je král)

.....
Co dělá král?

.....
Věta o čtyřech slovech o králi

.....
Opětná formulace podstaty

